

Real Decreto 1055/2022, de 27 de diciembre, de envases y residuos de envases.

PUBLICACIÓ OFICIAL: BOE nº311

DATA DE PUBLICACIÓ: 28/12/2022

ENTRADA EN VIGOR: 29/12/2022

ÀMBIT: Estatal

RESUM

Enguany s'ha publicat el **Reial Decret 1055/2022**, de 27 de desembre, d'envasos i residus d'envasos.

A continuació us oferim un breu resum dels punts més destacats d'aquest Reial Decret:

OBJECTIU

Prevenir i reduir l'impacte dels envasos i residus d'envasos en el medi ambient.

ÀMBIT D'APLICACIÓ

Tots els envasos posats en el mercat i residus d'envasos generats en el territori de l'Estat.

DEFINICIONS

- **Envàs:** Tot producte fabricat amb materials de qualsevol naturalesa i que s'utilitzi per contenir, protegir, manipular, distribuir i presentar mercaderies, des de primeres matèries fins a articles acabats, en qualsevol fase de la cadena de fabricació, distribució i consum. Dins aquest concepte s'inclouen els envasos de venda o primaris, els envasos col·lectius o secundaris i els envasos de transport o terciaris.
- **Productor de producte:** Els envasadors, importadors, adquirents intracomunitaris, distribuïdors titulars de la seva marca i les plataformes de comerç electrònic.

MESURES DE PREVENCIÓ

Els comerços minoristes d'alimentació adoptaran les mesures necessàries per a :

- **Presentar a granel aquelles fruites i verdures fresques** que es comercialitzin senceres. No s'aplicarà en els lots de 1,5 Kg o més, varietats protegides o agricultura ecològica.

- **Fomentar la venda a granel d'aliments:** Els comerços amb més de **400 metres quadrats**, destinaran almenys el 20% de la seva àrea de vendes a l'oferta de productes presentats sense embalatge primari, inclosa la venda a granel o mitjançant envasos reutilitzables. **(A partir de l'1 de juny de 2023)**
- Informar els seus clients, **des de l'1 de gener de 2023**, dels impactes ambientals i de les obligacions de gestió dels residus dels envasos dels productes que adquireixin, sempre que disposin d'una **superfície útil per a l'exposició i venda al públic igual o superior a 300 metres quadrats**. Aquestes obligacions també s'aplicaran a les plataformes de comerç electrònic i comerços minoristes que efectuïn vendes a distància.

Els establiments del sector de l'hostaleria i restauració oferiran sempre als consumidors, clients o usuaris dels seus serveis, la possibilitat de consum d'aigua no envasada de manera gratuïta. **(Aplicable des del 10 d'abril de 2022)**

Els promotors d'esdeveniments festius, culturals o esportius, **des de l'1 de juliol de 2023**, implantaran alternatives a la venda i la distribució de begudes en envasos i gots d'un sol ús, garantint a més l'accés a aigua potable no envasada.

MESURES DE REUTILITZACIÓ

Tots els establiments d'alimentació que venguin a granel aliments i begudes, hauran d'acceptar l'ús de recipients reutilitzables (bosses, tapers, ampolles, entre altres) adequats per a la naturalesa del producte adquirit i degudament higienitzats, sent els consumidors els responsables del seu condicionament i neteja. **(A partir de l'1 de juny de 2023)**

Així mateix, els comerços minoristes amb una superfície útil per a l'exposició i venda al públic **igual o superior a 300 metres quadrats** asseguraran la disponibilitat d'envasos reutilitzables per al consumidor final, de manera gratuïta o a través del cobrament d'un preu. **(A partir de l'1 de juny de 2023)**

Els establiments minoristes d'alimentació hauran d'oferir en els seus punts de venda, respecte als envasos de les begudes esmentades en l'article 8.1.a (Aigües envasades, cervesa, begudes refrescants i altres)

a) **Des de l'1 de gener de 2027:**

1. Almenys una referència de beguda en envàs reutilitzable, si l'establiment té una superfície comercial inferior a 120 m².
2. Almenys tres referències de beguda en envàs reutilitzable, si l'establiment té una superfície comercial de 120 m² o superior i inferior a 300 m².

	FITXA REGISTRE DE LEGISLACIÓ	FITXA RESIDUS. Nº 35
--	---	----------------------

b) Des de l'1 de gener de 2025:

1. Almenys quatre referències de beguda en envàs reutilitzable, si l'establiment té una superfície comercial de 300 m² o superior i inferior a 1000 m².
2. Almenys cinc referències de beguda en envàs reutilitzable, si l'establiment té una superfície comercial de 1000 m² o superior i inferior a 2500 m².
3. Almenys set referències de beguda en envàs reutilitzable, si l'establiment té una superfície comercial de 2500 m² o superior.

MESURES PER A LA PROMOCIÓ DEL RECICLATGE DE RESIDUS D'ENVASOS

Per a garantir l'ús circular dels residus de plàstic en els envasos, cada productor de producte tractarà que els **envasos de plàstic no fabricats amb plàstic compostable** que posi en el mercat, tinguin els següents **continguts de plàstic reciclat**:

Any	Tipologia d'envàs	Contingut mínim
2025	Envasos de PET	25%
2025	Envasos de plàstic no compostable (excepte PET)	20%
2030	Envasos de plàstic no compostable (tots)	30%
En específic:		
2030	Flascons, garrafes i similars (< 5 litres), incloent-hi els seus taps i tapes.	35%
	Pots, terrines, safates, cistelles i similars	15%
	Pel·lícules de plàstic (envàs primari) embutxacats, revestiments o embolcalls, entre altres.	15%
	Pel·lícules de plàstic (envàs secundari o terciari), embolcalls retràctils, revestiments, sacs, embalatge de bombolles, sobres, entre altres.	30%
	Palets, caixes, bidons i contenidors d'emmagatzematge a l'engròs i altres articles similars.	60%

DISSENY DEL PRODUCTE, REQUISITS I CONDICIONS DE SEGURETAT

Els fabricants o importadors d'envasos només podran introduir en el mercat els envasos que compleixin els requisits establerts a l'article 12.

MARCATGE D'ENVASOS

- Marcatge **voluntari** a l'envàs: materials emprats, % de reciclabilitat, % de contingut reciclat.
- Marcatge **obligatòria partir de l'1 de gener de 2025** a l'envàs, en el cas de: envasos compostables, reutilitzables, gots de beguda i altres envasos d'un sol ús. Els envasos domèstics, indicaran el contenidor on s'han de depositar aquests residus d'envasos.
- **A partir de l'1 de gener de 2025**, es **prohibeix** el marcatge dels envasos amb les paraules << respectuós amb el medi ambient >>, o qualsevol altre equivalent que pugui induir al seu abandó en l'entorn.

INSCRIPCIÓ EN EL REGISTRE DE PRODUCTORS DE PRODUCTES

Els productors de producte tenen un **termini de 3 mesos** des de l'entrada en vigor d'aquest Reial Decret, per inscriure's al Registre, amb tota la informació requerida a l'annex 4.

- Hauran d'aportar un **certificat de pertinença a un sistema individual o col·lectiu de responsabilitat ampliada del productor**. Per els envasos comercials i industrials aquest certificat s'aportarà en el termini d'un mes, una vegada s'hagin constituït aquests sistemes.
- **S'assignarà un número de registre** que haurà de figurar en les factures i qualsevol altra documentació que acompanyi a les transaccions comercials de productes envasats.

Els productors de producte inscrits, recopilaran la **informació (annex 4) corresponent als envasos que hagin posat en el mercat nacional cada any natural**. Aquesta informació es remetrà al Ministeri **abans del 31 de març de l'any següent**.

RESPONSABILITAT AMPLIADA DEL PRODUCTOR (RAP)

Per tal de complir amb la RAP, els productors poden optar entre un sistema individual o un sistema col·lectiu.

- **Sistema Individual:** cal presentar en la comunitat autònoma on estigui la seu social una comunicació amb els punts de l'Annex V + una garantia financera.
- **Sistemes col·lectius:** Es poden constituir sistemes col·lectius específics per envasos Domèstics, Comercials o Industrials, o bé sistemes per categories mixtes d'envasos.

Per tal, cal una autorització amb els continguts de l'annex VI + una garantia financera.

Els sistemes de RAP per **envasos comercial/industrials** s'hauran de constituir abans del **31/12/24**.

Els sistemes de RAP per **envasos domèstics** s'hauran de constituir o adaptar abans del **30/06/24**.

Contribució financera dels productors als sistemes de RAP

D'acord amb el principi de «qui contamina paga», els costos relatius a la gestió dels residus d'envasos, aniran a càrrec dels productors de producte.

Obligacions del posseïdors finals de residus d'envasos industrials

Hauran de retornar els residus d'envasos industrials als distribuïdors o als sistemes de RAP els residus d'envasos subjectes al sistema de dipòsit devolució i retorn.

Separar per materials i perillositat els residus d'envasos industrials no subjectes al sistema de dipòsit devolució i retorn i:

Dipositar-los en els punts de recollida establerts pels sistemes de RAP, o lliurar-los directament a gestors autoritzats si així s'ha establert per acord entre el sistema de RAP i ells, tenint en compte el principi de jerarquia.

Obligacions dels consumidors d'envasos domèstics

Hauran de retornar als comerciants i distribuïdors els residus d'envasos subjectes al sistema de dipòsit, devolució i retorn, en les condicions de conservació i neteja definides pels sistemes de responsabilitat ampliada del productor.

Obligacions dels posseïdors finals de residus d'envasos comercials

Hauran de retornar als distribuïdors o als sistemes de responsabilitat ampliada del productor els residus d'envasos comercials subjectes al sistema de dipòsit, devolució i retorn.

Separar per materials i perillositat els residus d'envasos comercials no subjectes al sistema de dipòsit, devolució i retorn, i segons sigui procedent:

- a. Dipositar-los en els contenidors habilitats per a la seva recollida separada periòdica, o
- b. Dipositar-los en els punts de recollida establerts pels sistemes de responsabilitat ampliada del productor, o
- c. Lliurar-los directament a gestors autoritzats

SISTEMA DE DIPÒSIT, DEVOLUCIÓ I RETORN D'ENVASOS REUTILITZABLES

Els productors de productes que introdueixin en el mercat envasos reutilitzables, estaran obligats a :

- a. Cobrar als seus clients, fins al consumidor final i en concepte de dipòsit, una quantitat per cada unitat d'envàs, excepte quan se cedeix el dret d'ús.
- b. Acceptar la devolució o retorn dels envasos usats.

Els productors de producte només estaran obligats a acceptar la devolució i retorn dels envasos d'aquells productes introduïts en el mercat per ells.

Així mateix, els comerciants i distribuïdors estaran obligats a acceptar la devolució i retorn pels consumidors o usuaris dels envasos usats d'aquells productes que comercialitzin en els seus establiments.

AFECTACIONS AMB ALTRES NORMES:

- **Llei 11/1997**, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, amb rang reglamentari després de l'aprovació de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats. (FITXA ENVASOS Nº2)
- **Reial decret 782/1998**, de 30 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament per al desenvolupament i l'execució de la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'Envasos i Residus d'Envasos. (FITXA ENVASOS Nº2)